

"בין המצרים" תהי' "נחלה בלי מצרים", כפי שיתגלה בקרוב ע"י משיח צדקנו.

* * *

ט. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה אלה מסעי גו'.

* * *

י. אודות⁴⁰ מ"ב המסעות שבפרשת מסעי, אומר הבעש"ט⁴¹, שישנם כולם ככל אחד מישראל, במשך שנות חייו: "אשר יצאו מארץ מצרים"⁴² — לידת האדם, ואח"כ במשך ימי חייו — שאר המסעות, עד שבא לארץ החיים העליונה.

ואע"פ שבין המסעות ישנם מסעות שהם היפך הרצון העליון, ולכאורה, איך אפשר לקבוע סדר שבחיי כל אחד ואחד מוכרחים להיות ענינים היפך הרצון? — הרי זה מוכן ע"פ ביאור הבעש"ט, שהמסעות עצמם הם קדושה, אלא (כיון שניתנה בחירה, הנה) מצד מעשיהם נעשו העצמים היפך הטוב. אבל כאשר בחירת האדם היא כדבעי, "ובחרת בחיים"⁴³ (והרי יש גם נתינת־כח וסיוע על זה, שהרי התורה אומרת לו "ובחרת בחיים"⁴⁴), אזי כל המסעות הם — עליות מחיל אל חיל בקדושה.

ומביא לדוגמא המסע ד"קברות התאוה", ש"שם קברו את העם המתאווים"⁴⁵, שענינו בקדושה, ובמדריגה נעלית בקדושה — מדריגה שלא שייכת תאוה, היינו, לא זו בלבד שבפועל אין תאוה, אלא "קברו גו' המתאווים", שאין זה בגדר שתהי' שייכת תאוה. אלא מצד התערבות הלעומת־זה הרי זה בא בצירוף היפך הטוב (ע"כ תוכן הביאור).

ומזה — בנוגע לענין מ"ב המסעות כפי שהם בחיי האדם הישראלי:

המסעות וענינים שהיו עד עתה — יודעים כבר איזה ענינים נוצלו לטוב ואיזה להיפך; אבל בנוגע מכאן ולהבא, המסעות שצריכים עדיין לעבור אותם — יש לו את הבחירה והציווי לנצל את כל מסעותיו בקור הטוב.

42 ריש פרשתנו (מסעי).
43 נעבים לו, יט.
44 ראה סה"מ תרפ"ט ע' 74, וש"נ.
45 סה"ש תש"ג ע' 63, וראה גם הוי"מ ח"ח ע' 150, וש"נ.
46 בהעלותך יא, לד.

40 מכאן עד סוסי"א — הונה ע"י כ"ק ארמ"ר שלישי"א (באדיהו), נרפס בלק"ש ח"ד ע' 1083 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.
41 הובא בספר דגל מחנה אפרים ריש פרשתנו (מסעי).

ובפרט מצד הענין ד"ובחרת בחיים" — "אילנא דחיי"ם", פנימיות התורה, שהיא מגלה את הטוב שבכל ענין ומהפכת גם את הלא־טוב — לסם חיים⁴⁷.

יא. וכן הוא בנוגע לענין בין המצרים (שבימים אלו קורין לעולם פ' מסע⁴⁸), שהענינים שגרמו לבין המצרים, הנה לולי התערבות הלעומת־זה, היו יכולים לנצלם בעבודה נעלית⁴⁹ בקדושה.

ובדוגמת חטא העגל, שהוא השורש של כל החטאים שלאחריו — הרי ידוע⁵⁰ שהחטא בא מזה שבנ"י התבוננו בהמרכבה (וב"פני שור" שבמרכבה) בשעת מתן תורה. ונמצא, שאפילו ענין כזה שיכול לגרום לחטא גדול ביותר, עד לחטא העגל — הנה כאשר ישנו "ובחרת בחיים", אזי מונעים את החטא, ויתירה מזה, שמנצלים הענין במדריגה נעלית בקדושה, עד להתבוננות בהמרכבה ואלפי שנאן וכו'⁵¹ — למעלה ממה שראה יחזקאל בן בוזי⁵².

ועד"ז מצינו גבי ירבעם בן נבט — שנזכר במשנה⁵³ כדוגמא למי שחטא והחטיא את הרבים — כדאיתא בגמרא⁵⁴ שהי' שונה ק"ג פנים בתורת כהנים; "וימצא אותו אחי' השילוני .. והוא מתכסה בשלמה חדשה ושניהם לברם בשדה"⁵⁵, "שחידשו דברים שלא שמעה אוזן מעולם"⁵⁶, אלא שע"י התערבות הלעומת־זה נעשה אצלו הדבר בקצה היותר הפכי (ק"ג בגימטריא עגל⁵⁷). אבל מובן, שע"י "ובחרת בחיים" הי' יכול לנצל אותו השכל באופן נעלה ביותר.

וכמור"כ בנוגע ל"בין המצרים", שהענינים שגרמו לכך, הנה לולי התערבות הלעומת־זה הי' יכול לבוא מהם ענין נעלה בקדושה.

וגם לאחרי התערבות הלעומת־זה, הנה ע"י תשובה אזי זדונות נעשים כזכיות⁵⁸; ע"י תשובה — "מיד הן נגאלין"⁵⁹, בגאולה השלימה,

(46) זח"ג קכד, ב (ברע"מ).

(47) דאה תניא אה"ק סכ"ז. קונטרס עין החיים פי"א ואילך.

(48) דאה של"ת חלק תושב"כ ר"פ וישב (רצו, א), וריש פ'שתנו (שסו, א).

(49) כמובן מגודל הנפילה.

(50) דאה שמור"ד פמ"ב, ה.

(51) תהלים סח, יח.

(52) דאה יל"ש יתרו רמז דפו בחתלתו.

(53) אבות פי"ה מ"ח.

(54) סנהדרין קג, רע"ב.

(55) מלכ"א יא, כט.

(56) שם קב, א.

(57) מאה קשיטה (להרמ"ע מפאנו) ספ"ח. ל"ת להאריז"ל מלכ"ב שם יב, כח. ודאה תגהות

הרח"ו לוח"ב קסו, ב. קה"י (לבעתמתי"ם מלוא הרועים) ערך עגל וערך ש"י עולמות.

(58) יומא פו, ב.

(59) רמב"ם הל' תשובה פ"ו ה"ה.

והימים האלו יהפכו לששון ולשמחה; ע"י "בין המצרים" נגיע ל"נחלה בלי מצרים", שתתגלה בקרוב ע"י משיח צדקנו.

יב. וזהו גם כללות הענין דשבת מברכים חודש אב:

אע"פ שער עתה נוצלו ימים אלו בקו ההפכי, שלכן "משנכנס אב ממעטין בשמחה"⁶⁰ — הנה מצד הענין ד"ובחרת בחיים" יכולים לפעול שהיה הענין ד"מנחם־אב", לנחם ולבטל את הענינים הבלתי־רצויים דחודש אב,

— כולל גם הענינים הבלתי־רצויים שבפרשת המסעות, ובלשון רש"י⁶² (ממדרש⁶¹) "כאן חששת את ראשך וכו'", ועד"ז הענינים הבלתי־רצויים שבתחלת פרשת "אלה הדברים" שקורין במנחה, מ"במדרב" עד "ודי זהב", כפירוש רש"י "מנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן" —

וכהפירוש הפנימי במארוז"ל "משנכנס אב ממעטין בשמחה", ש"ממעטין" הענינים הבלתי־רצויים דחודש אב — "בשמחה"⁶², ע"י שמחה של מצוה, כי, שמחה פורצת גדר⁶³, ולכן ע"י שמחה של מצוה, ובפרט כאשר השמחה היא באופן ד"ופרצת", מבטלים את כל ההגדרות וההגבלות, ועד שמנצלים את הענין ד"בין המצרים" לעשות ממנו "נחלה בלי מצרים", והיינו, שמן המיצר היותר תחתון באים להמיצר היותר עליון, מרחב העצמי,

כפי שיתגלה כאשר הימים האלו יהפכו לששון ולשמחה, כמהרה בימינו.

62) דאה מאור ושמש פ' וישב (עה"פ לט,

ב). וראה גם תו"מ ח"ג ע' 256. ועוד.

63) דאה סה"מ תנ"ז ס"ע רכב ואילך.

ועוד.

60) תענית כו, רע"ב (במשנה).

61) תנחומא פירשתנו (מסעי) ג, במדבר

פכ"ג, ג.